

**Міністерство освіти і науки України
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з написання курсової роботи**

**для студентів, які навчаються на першому (бакалаврському)
рівні за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент соціокультурної діяльності»
(галузь знань 02 Культура і мистецтво,
спеціальність 028 Менеджмент
соціокультурної діяльності)**

Тернопіль - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	10
3.1. Вимоги мовного оформлення та стилю викладу матеріалу курсової роботи	10
3.2. Вимоги до структурних компонентів курсової роботи	11
3.3. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи	16
РОЗДІЛ 4. ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	20
РОЗДІЛ 5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	25
ДОДАТКИ	26

ВСТУП

Використання різноманітних форм навчально-дослідної роботи студентів у навчальному процесі значно прискорює процес професійного становлення студента, підвищує ефективність навчання у вищій школі.

Формування майбутнього фахівця неможливе без спеціальної підготовки до науково-дослідної роботи, без оволодіння методикою навчально-дослідної роботи в процесі вивчення вузівських дисциплін, саме на виконання цих завдань і спрямовано написання студентами курсової роботи.

Курсова робота – самостійне дослідження, присвячене актуальним питанням, одна із найважливіших форм навчально-дослідної роботи і підготовки майбутніх фахівців до практичної діяльності. Це один із видів навчальної роботи, в якій студенти повною мірою виявляють і розвивають свої творчі здібності, виконуючи дослідження з певної теми навчального матеріалу.

Курсова робота є науковим дослідженням, яке виконують студенти для виявлення обсягу і глибини здобутих протягом навчання теоретичних знань, а також оцінки вмінь їх застосування для розв'язання практичних завдань.

При виконанні курсової роботи студент повинен показати своє вміння працювати з науково-методичною літературою, систематизувати й аналізувати фактичний матеріал і самостійно творчо його осмислювати. У процесі її написання студент оволодіває навичками наукової роботи, закріплюючи і водночас розширюючи знання. Тому курсова робота розглядається як одна з форм залучення студента до навчально-дослідної діяльності, оволодіння методикою наукової роботи і розвитку його творчих здібностей у навчальному процесі вищої школи.

Мета пропонованих методичних рекомендацій полягає в наданні інформаційно-роз'яснювальної допомоги студентам, які виконують курсові роботи. Публікація складається із розділів, в яких докладно описується особливості виконання курсової роботи, її захисту й оцінювання.

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання і захист курсової роботи здійснюється відповідно до затвердженого графіка, що регламентує термін вибору теми роботи, погодження плану, здачі виконаної роботи на кафедрі та її захисту.

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи:

- 1) вибір та затвердження теми курсової роботи;
- 2) критичний аналіз нормативно-правової бази інформації та спеціальної літератури з проблем, що розглядаються;
- 3) складання плану курсової роботи;
- 4) написання та оформлення тексту курсової роботи;
- 5) подання завершеної курсової роботи на кафедрі для рецензування та перевірки дотримання студентом необхідної кількості авторського тексту;
- 6) доопрацювання курсової роботи (у разі необхідності) згідно із зауваженнями керівника;
- 7) захист курсової роботи.

Вибираючи *тему* курсової роботи з тематики, запропонованої кафедрою, студент має враховувати, що дослідження, здійснюване в процесі розробки курсової роботи, може розкривати певний аспект чи доповнювати подальші наукові пошуки при виконанні бакалаврської роботи. При виборі теми дослідження доцільно керуватися різними мотивами: обізнаністю з проблемою та її актуальністю; своїм майбутнім фахом і актуальним рівнем підготовки; наявністю теоретичної бази; можливістю отримання при впровадженні ефективних соціальних, правових, технологічних чи екологічних результатів; уподобаннями, науковими інтересами тощо.

Вибрана тема погоджується з науковим керівником і затверджується на кафедрі. Подальше її змінення або коригування можливе лише з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні змін студентом.

Курсова робота виконується на основі поглибленого вивчення та творчого критичного осмислення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, чинного законодавства України та міжнародно-правових актів, передового досвіду з вирішення обраної проблеми, у тому числі закордонного, а також результатів даних, отриманих студентом під час власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених професійних завдань. Особливу увагу слід звернути на періодичні наукові видання (газети, журнали, збірки тощо), де можна знайти найновіші результати досліджень спеціалістів. Попереднє ознайомлення з літературними джерелами є основою для складання плану курсової роботи.

План є важливою основою майбутньої курсової роботи. Він визначає загальну спрямованість дослідження, дозволяє логічно пов'язати окремі проблеми обраної і розгорнутої в тексті теми, розмістити їх у науково обґрунтованій послідовності.

При цьому слід мати на увазі, що всі проблеми пов'язані єдиною метою дослідження. Дослідження потрібно починати із загальних теоретичних положень, а потім переходити до аналізу конкретних явищ і процесів з використанням фактографічних даних. План самостійно складається студентом після попереднього опрацювання інформаційних джерел, погоджується з науковим керівником, коригується при потребі та затверджується.

План розробляють, виходячи з вибраної теми, сформульованих мети і завдань дослідження, обізнаності з предметом тощо. Структура плану визначається обсягом і складністю дослідження: чим ширше коло питань розглядається, тим детальнішим має бути план. План повинен складатися зі вступу, кількох розділів, які деталізуються параграфами, висновків, додатків (за необхідності) та списку використаних джерел. Разом з тим, його не слід переобтяжувати надмірною кількістю розділів. Оптимальний варіант – три розділи.

Пункти плану повинні відображати сутність теми, бути короткими, лаконічними та викладатися у логічній послідовності. План складає основу змісту курсової роботи.

Виконана курсова робота у *не пізніше ніж за 10 днів до початку залікового тижня* здається керівнику для перевірки на відсутність плагіату та дотримання необхідної кількості авторського тексту. Зазначена перевірка курсової роботи є необхідною умовою визнання наукової доброчесності їх виконавців та допуску до захисту. Процедурно перевірка передбачає інструментальне дослідження унікальності тексту виконаної роботи в електронному вигляді та пошук можливих фактів плагіату.

Плагіат – використання у роботі чужого тексту, опублікованого на паперовому носії або в електронному виді, повністю або частково, без посилання на джерело чи з посиланнями, але коли обсяг і характер запозичень ставлять під сумнів самостійність виконаної роботи чи одного з її основних розділів. Плагіат може мати місце у двох випадках:

1. дослівне викладення чужого тексту;
2. парафраза – викладення чужого тексту із заміною слів і виразів (у тому числі, шляхом перекладання на іншу мову) без зміни змісту тексту.

Унікальність тексту курсової роботи визначається за результатами перевірки антиплагіатного сервісу Unichек.

Курсова робота приймається науковим керівником до подальшої змістової перевірки у випадку фіксації *унікальності її тексту на рівні не нижче 75 %*. У випадку виявлення недостатнього рівня авторського тексту, плагіату чи недотримання структури або оформлення курсової роботи, вона повертається студенту на доопрацювання.

Керівник ретельно перевіряє роботу та надає рецензію у котрій зазначає позитивні сторони й недоліки курсової роботи, оцінює ступінь самостійності формулювання основних положень та висновків, наявність елементів творчого пошуку й новизни, величину масиву опрацьованої

інформації, дотримання вимог щодо змісту й оформлення роботи, а також робить висновок щодо допуску до захисту. У разі незадовільної оцінки робота має бути доопрацьована з урахуванням зауважень рецензента.

Процедура захисту передбачає стислий виклад студентом головних проблем дослідження та шляхів їх вирішення, а також відповіді на запитання членів комісії.

РОЗДІЛ 2

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Написання курсової роботи передбачає такі етапи:

- ✓ вибір теми курсової роботи;
- ✓ опрацювання наукової літератури за темою дослідження;
- ✓ складання плану (зміст) курсової роботи;
- ✓ формулювання тексту роботи;
- ✓ оформлення роботи та її подання на кафедру.

Роботу можна вважати завершеною після написання науковим керівником рецензії та прилюдного захисту курсової роботи.

Підготовка курсової роботи починається з вибору теми та її погодження з науковим керівником (див. додаток А).

Вибір загального напрямку та тематики курсового дослідження здійснюється студентом на основі орієнтовного переліку тем, запропонованих кафедрою, з урахуванням особистих наукових уподобань. Якщо студент виявив інтерес до проблеми, що не увійшла до запропонованого переліку, йому дозволяється виконати курсову роботу на цікаву йому тему за умов попереднього погодження з керівником курсової роботи та завідувачем кафедри. Для курсової роботи не слід обирати надто широку тему. Широта теми не дозволить студентові глибоко розібратися у досліджуваному явищі. Вузькі конкретні теми можуть бути досліджені студентом ретельно та досить ґрунтовно.

Після обрання теми курсової роботи студент має написати заяву на її виконання (див. додаток Б), після чого обрана тема офіційно закріплюється за студентом.

Самовільна зміна теми курсової роботи неприпустима, у такому випадку студент може бути не допущений до захисту.

При виборі теми студент повинен враховувати:

- ✓ свою обізнаність у площині дослідження;
- ✓ актуальність проблеми;
- ✓ наявність і доступність наукових джерел.

Отже, при виборі теми курсової роботи доцільно керуватися власними науковими інтересами, глибиною знань з обраного напрямку та володінням методикою навчально-дослідної роботи, перспективою подальшого проведення навчально-дослідної та науково-дослідної роботи, можливістю наступності між виконанням курсової та випускної кваліфікаційної робіт.

За згодою наукового керівника та студента окремі теми курсових робіт можуть відбивати коло наукових пріоритетів викладача, окремі аспекти кафедральної наукової теми. Вибір схожих тем курсових робіт у студентів однієї навчальної групи не бажаний.

Наступним етапом підготовки курсової роботи є опрацювання бібліографічних джерел, наукової літератури з теми та формулювання дослідницьких завдань. На цьому етапі роботи необхідно акцентувати увагу на основних підходах до вирішення досліджуваної проблеми, що вивчається, ознайомитися з аргументацією висновків та узагальнень учених, з тим, щоб на

основі аналізу, систематизації й осмислення отриманого матеріалу дати оцінку сучасному стану проблеми.

Науковим керівникам важливо орієнтувати студентів на використання в курсовій роботі актуальної для розгляду наукової інформації, включаючи новітню наукову, періодичну літературу й Інтернет-ресурси.

У процесі вивчення теоретико-інформаційної бази студенти повинні вміти визначити та виділити:

- ✓ основну ідею автора, його позицію в досліджуваній проблемі;
- ✓ відмінність авторської позиції від традиційної, що панує в педагогічній теорії та практиці;
- ✓ ідеї, висновки, рекомендації, які викликають суперечності;
- ✓ основні питання, проблеми, що не знайшли остаточного вирішення;
- ✓ напрями подальшого вирішення проблеми.

Вивчення літератури доречно починати з аналізу підручників і навчальних посібників. Усебічне знання стану теоретичних напрацювань і наявного практичного досвіду з обраної теми курсової роботи слугує основою для грамотної розробки методики її дослідження. Причому до цих знань слід віднести не тільки основну науково-методичну літературу, рекомендовану науковим керівником, але й ряд інших джерел, щоб студенти отримали якнайповніше уявлення про розробленість теми роботи.

Спираючись на рекомендації наукового керівника, студент самостійно розширює перелік наукової літератури, добирає та вивчає її, використовуючи для цього бібліотечні каталоги й інтернет-ресурси. У більшості випадків доцільно вивчити монографічні видання, оскільки в них системно повторюється матеріал, розкриваються фундаментальні проблеми та можливі шляхи їх рішення.

Студентам краще починати вивчення журнальних статей із новіших, недавно опублікованих джерел, а потім – виданих у попередні роки. Ретельний аналіз вивченої літератури дозволить студентові сформулювати не лише тему, але й проблемні питання, дослідницькі завдання, які слід розв'язувати при виконанні курсової роботи.

Результатом роботи на цьому етапі повинен стати список використаних джерел, який необхідно представити керівникові, й аналіз виявлених матеріалів з проблеми, визначення ступеня розробки досліджуваної теми, необхідності більш детального дослідження окремих її аспектів.

Наступним етапом підготовки курсової роботи є планування змісту та ходу виконання дослідження. Задля своєчасного подання готової роботи до захисту необхідно сформувати графік підготовки курсової роботи та його дотримуватися.

На цьому ж етапі здійснюється систематизація наявної інформації, зіставлення різних позицій, виявлення можливих суперечностей і причин їх виникнення. Виділяється, уточнюється та конкретизується понятійний апарат з досліджуваної проблеми. На основі систематизації виявлених матеріалів складається план теоретичної частини курсової роботи.

Завдання планування курсового дослідження – створення максимально сприятливих умов для досягнення поставленої мети та виконання поставлених

завдань. План роботи обов'язково необхідно погодити з науковим керівником.

Вибір методів дослідження визначається специфікою завдань, поставлених студентом у курсовій роботі, а не простим перерахуванням відомих методів.

Методи дослідження – це шляхи, способи та засоби, за допомогою яких здобуваються нові знання, вивчаються факти, які використовуються для доказу провідних положень, що розробляються. Усі методи служать встановленню істини, достовірному й адекватному розумінню, поясненню дійсності, а також її перетворенню. Вибір методів дослідження та використання їх для вирішення поставлених завдань визначаються змістом курсової роботи, її об'єктом, предметом дослідження.

Завершальний етап – оформлення тексту курсової роботи (із дотриманням його унікальності) та робота над висновками дослідження, які повинні бути коректними, стислими та містити конкретні пропозиції вирішення проблеми.

На цьому етапі науковий керівник остаточно перевіряє роботу, вносить (за необхідності) остаточні корективи та рецензує її. Після цього обов'язковою є процедура захисту курсової роботи.

РОЗДІЛ 3

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Вимоги мовного оформлення та стилю викладу матеріалу курсової роботи

Для написання курсової роботи використовується науковий стиль викладу матеріалу. Такий стиль передбачає відмову від «розмовних» мовних зворотів і мовних штамів, зайвих вставних слів. Текст роботи не повинен бути емоційно забарвленим – він повинен відображати об'єктивність авторського підходу до досліджуваних явищ. Текст наукової роботи відрізняється від будь-якого іншого, насамперед, своєю логічністю.

Виклад матеріалу повинен бути точним і лаконічним, слід уникати перевантаження тексту складними граматичними конструкціями з великою кількістю синтаксичних конструкцій. Чіткість формулювань є однією з найважливіших вимог до мови курсової роботи.

У наукових роботах прийнято вживати безособі дієслівні форми, тому не слід уживати авторський особовий займенник «Я».

У роботі необхідно вживати усталену термінологію. Не рекомендується без нагальної необхідності вводити власні терміни, бажано уникати невиправданих повторів, двозначних слів і виразів.

У тексті курсової роботи не допускається:

- ✓ застосовувати запозичені слова та звороти;
- ✓ допускати скорочення слів, не встановлених правилами орфографії, пунктуації, а також відповідними державними стандартами;
- ✓ вживати математичні знаки без цифр;
- ✓ застосовувати індекси стандартів без реєстраційного номера;
- ✓ підкреслювати слова в тексті.

Обов'язковою вимогою до оформлення курсової роботи є наявність посилань на джерела цитованих матеріалів. Наявність посилань свідчить про добросовісну роботу студента, а плагіат інших думок знижує якість курсової роботи. Посилання містить дані про джерела інформації, поданих у роботі, та підтверджує, що представлений матеріал виявлений автором курсової роботи в документі, монографії чи іншій публікації.

Додамо, що робота з науковою літературою також потребує дотримання певних правил: слід намагатися узагальнювати положення та концепції, які виявляє студент у ході дослідження; головну увагу треба приділяти сучасним матеріалам з обраної проблеми; опис літератури передбачає критичний аналіз наявних поглядів.

Особливої уваги потребує питання правильності оформлення цитат, які наводять у тексті в разі необхідності зробити посилання на авторитетне джерело чи для критичного аналізу фрагмента друкованого твору.

3.2. Вимоги до структурних компонентів курсової роботи

Курсова робота повинна містити:

1. Титульну сторінку.
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (у разі потреби).
4. Вступ.
5. Основну частину.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки (у разі потреби).

Титульна сторінка курсової роботи оформлюється за встановленим зразком (див. додаток В) та є першою сторінкою курсової роботи, проте номер на ній не проставляється.

На титульній сторінці послідовно, зверху вниз, розміщуються наступні дані:

- ✓ повна назва навчального закладу;
- ✓ повна назва факультету;
- ✓ найменування кафедри;
- ✓ тема курсової роботи;
- ✓ відомості про автора курсової роботи;
- ✓ відомості про наукового керівника;
- ✓ місцезнаходження вузу;
- ✓ рік написання роботи.

Зміст курсової роботи розташовується на новій сторінці курсової роботи (сторінка не нумерується); містить вступ, перелік умовних позначень (за потреби), найменування та номери всіх розділів, підрозділів, висновки, список використаних джерел, додатки (за потреби).

Зміст повинен бути ретельно продуманим, таким, що розкриває тему курсової роботи, дозволяє уникнути безсистемності, порушення логіки дослідження, хаотичного нагромадження фактів, дублювання.

Зміст (план) дослідження – це «макет», що відображає структуру, логіку викладу тексту курсової роботи та його посторінкове розташування.

План курсової роботи – це логічний каркас викладу курсової роботи. Розділи курсової роботи – це основні структурні одиниці тексту. Назву кожного з них потрібно сформулювати так, щоб вони не виявилися ширшими від теми за обсягом, змістом, відповідали назві, оскільки розділ є тільки одним із аспектів теми, і назва не повинна порушувати цієї підпорядкованості.

Розділи та підрозділи мають заголовки, які повинні відповідати змісту тексту. Розділи зазвичай нумеруються арабськими цифрами (розділ 1, розділ 2). Підрозділи також мають порядкову нумерацію у межах основної частини роботи та позначаються теж арабськими цифрами, тільки через крапку (наприклад: 1.1; 2.1. тощо). Тобто номер підпункту включає номер розділу та порядковий номер підрозділу, розділені крапкою.

Розділи та підрозділи не можуть дублювати один одного за змістом, але

разом вони повинні повністю розкривати тему курсової роботи. Підрозділи, на які ділиться розділ, не повинні співвідноситися один з одним як частина та ціле.

Заголовки у змісті повинні точно дублювати заголовки в тексті. Не можна скорочувати чи подавати їх в іншому формулюванні, послідовності та підпорядкованості порівняно із заголовками в тексті роботи.

Наведемо зразок структури змісту курсової роботи (див. додаток Г).

Перелік умовних позначень (складають за умови повторення термінів у тексті більше трьох разів). Якщо в курсовій роботі використовується специфічна термінологія, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік може бути поданий у курсовій роботі у вигляді особливого списку, який розташовується перед «ВСТУП».

Перелік слід друкувати двома колонками, у яких зліва за абеткою наводяться скорочення, справа – їх детальна розшифровка.

Загальновідомі скорочення до переліку умовних скорочень не включаються, їх розшифровку слід навести у тексті роботи при першому згадуванні. Наприклад, «... засоби масової інформації» (засоби масової інформації – далі ЗМІ).

Вступ – відображає формулювання основних елементів наукового апарату курсової роботи: актуальність теми роботи, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, теоретична й інформаційна бази дослідження, структура роботи, назви яких виділяються жирним шрифтом (див. додаток Д).

При обґрунтуванні актуальності теми курсової роботи слід звернути увагу на те, що робота повинна вирішувати певну актуальну проблему, яку важливо чітко виділити. При обґрунтуванні актуальності теми студент має право на прояв творчого підходу.

Обґрунтування актуальності теми дослідження – обов'язкова вимога до будь-якої наукової роботи. Обґрунтування актуальності вибраної теми курсової роботи, яке проводиться шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі), свідчить про відповідність теми дослідження сучасним потребам певної сфери діяльності та перспективам її розвитку. При цьому висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Достатньо кількома реченнями висвітлити сутність проблеми дослідження, її значущість, значення для подальшого розвитку теорії та практики. У цій частині вступу необхідно навести перелік вітчизняних і зарубіжних науковців, які досліджували обрану тему або окремі її аспекти.

Далі автор має визначитися з метою наукового пошуку та вказати, які завдання ставить перед собою.

Мета курсової роботи – це прогнозований результат дослідження, тобто мета дослідження полягає в тому, щоб вирішити якусь проблему (отримання нової інформації, наукових фактів за темою курсового дослідження, формулювання закономірностей і обґрунтування найбільш ефективних шляхів вирішення проблеми), тому в ній вживаються такі слова: «визначити», «дослідити», «виявити», «встановити», «обґрунтувати», «довести», «перевірити», «розробити» тощо. Мета не повинна збігатися з назвою роботи.

Формулюючи мету курсової роботи, студент повинен не тільки

передбачити недоліки та причини їх виникнення на практиці, шляхи їх подолання та способи отримання позитивного результату під час вирішення проблеми, але й чітко уявляти очікуваний результат, засоби його отримання.

Мета наукового дослідження передбачає розв'язання ряду конкретніших завдань дослідження.

Завдання дослідження формулюються студентом на основі теоретичного аналізу окресленої проблеми й оцінки стану її розв'язання на практиці, вони конкретизують мету дослідження. Завдання курсової роботи відображають основні шляхи досягнення мети (тобто по суті завдання – це плановані дії). Завдання зручно формулювати за допомогою дієслів «вивчити», «описати», «встановити», «з'ясувати», «визначити», «порівняти» тощо.

Завдання курсової роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати логіку й етапність здійснення дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження – як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та частина, яка є предметом дослідження. Отже, предмет дослідження є вузьким поняттям, ніж його об'єкт. Він є частиною, стороною, елементом об'єкта.

Об'єкт дослідження – це частина реальної дійсності, що підлягає дослідженню, тобто це процес або явище, які визначають проблемну ситуацію. Предмет дослідження знаходиться в межах об'єкта та конкретизує, що саме в об'єкті підлягає дослідженню. Наприклад, у курсовій роботі на тему: «Економічна безпека підприємств малого бізнесу в умовах трансформацій» об'єктом дослідження є процес забезпечення економічної безпеки підприємств малого бізнесу, предметом дослідження – сукупність концептуальних і методичних підходів для розкриття теорії та прагматики забезпечення економічної безпеки підприємств малого бізнесу та визначення напрямів її зміцнення.

Методи дослідження. У курсовій роботі слід подати перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Методи бувають: загальні (філософські), загальнонаукові (загальні для всіх наук – аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, узагальнення, спостереження), часткові (для певного циклу наук або галузі знань), конкретно наукові (для певної конкретної науки), спеціальні (специфічні для однієї якоїсь науки або її розділу, частини тощо).

Теоретична база дослідження містить опис нормативно-правової та наукової літератури, інформаційна – статистичних джерел, на підставі яких виконано роботу.

Структура роботи – це короткий опис основних елементів курсової роботи із вказівкою на загальний обсяг курсової роботи (кількість сторінок). Також відображають відомості щодо кількості таблиць, рисунків, які уведено до основного тексту роботи, та вказують на кількість додатків і позицій у списку використаних джерел.

Основна частина курсової роботи – виклад результатів дослідження, проведеного студентом. Як правило, в цій частині передбачається більш докладний огляд джерел і літератури з обраної теми, опис стану розробки

питання, його коротка історія, формулювання висновків та їх аргументація. Слід пам'ятати, що, оглядаючи літературу, не слід прагнути до викладу всього вивченого матеріалу, перераховуючи одну за одною прочитані книги та статті. Необхідно розкрити сутність питання, основні положення та провідні ідеї відповідно до поставлених завдань. Отже, огляд літератури повинен мати не тільки хронологічний, але й проблемний характер.

Також у цій частині роботи дається порівняльний аналіз й оцінка підходів до вирішення поставленої проблеми різних авторів, що в цілому доводить саме існування досліджуваної проблеми.

До основної частини повинні бути включені матеріали, які відображають сутність дослідження: визначення й аналіз понятійно-категоріального апарату дослідження, характеристика різних підходів до вирішення визначеної наукової проблеми та встановлення головних тенденцій розвитку певного процесу; аналіз досвіду та результати дослідної роботи студентів.

Відповідно до логіки дослідження основна частина містить розділи та підрозділи. Назва кожного структурного компонента курсової роботи повинна відображати його зміст. Кожен розділ основного тексту рекомендується починати з нової сторінки. Назви розділів не повинні збігатися з назвою роботи, відповідно, назви підрозділів не повинні збігатися з назвою розділів. Підрозділи не слід розпочинати з нової сторінки. Усі назви (розділів і підрозділів) повинні бути розповідними реченнями. Не рекомендується називати розділи курсової роботи у стилі газетної чи журнальної публіцистики – питальними чи окличними реченнями.

При розкритті змісту розділів курсової роботи не можна обмежуватися включенням фрагментів тексту з дібраної літератури без аналізу й оцінки. Важливо при написанні курсової роботи виявити більше самостійності в порівняннях, узагальненнях і висновках за темою.

Перший розділ є теоретичною частиною курсової роботи та розробляється на основі навчальної літератури, нормативно-правових актів, нормативних документів, праць провідних спеціалістів, особистих досліджень тощо. Для ґрунтовного висвітлення досліджуваної теми, студент опрацьовує не менше 10 – 15 літературних джерел. При визначенні різних поглядів на те чи інше питання студент повинен чітко сформулювати власне бачення досліджуваної проблеми.

У цьому розділі необхідно розкрити основні поняття предмету дослідження. При цьому необхідно розглянути відмінності та типовість тверджень сучасних авторів щодо сутності й основних елементів проблематики, що розглядається.

Другий розділ має бути логічно пов'язаний із змістом першого розділу і, як правило, носить аналітичний характер. При оформленні курсової роботи застосована вихідна інформація, яка використовується для проведення аналітичних розрахунків, подається в додатках.

У третьому розділі надаються конкретні обґрунтовані пропозиції автора щодо усунення виявлених у ході ґрунтового аналізу й оцінки проблемних аспектів наукового дослідження.

У кожному розділі курсової роботи слід робити самостійні висновки, органічно їх пов'язувати, підпорядковуючи основній ідеї.

Висновки – загальні підсумки курсової роботи відображають важливі результати проведеного дослідження, яких дійшов автор, і (можливі) рекомендації з реалізації на практиці отриманих результатів. У висновках не слід переказувати зміст роботи, вони повинні бути короткими та відповідати меті і завданням курсової роботи, сформульованим у вступі. Кожен висновок рекомендується оформити окремим абзацом. Висновки не повинні містити нового матеріалу, який не був викладений в основній частині. Також висновки не повинні формуватись шляхом «копіювання» матеріалу з основної частини дослідження, а мають бути у вигляді стислих чітких відповідей на поставленні у роботі завдання. Бажано акцентувати увагу на власному науковому доробку автора.

Список використаних джерел є обов'язковою складовою частиною курсової роботи. Список показує не тільки ступінь вивчення досліджуваної теми, але й глибину авторської роботи над темою. Список використаних джерел у курсовій роботі є переліком усіх документів, монографій, книг, статей та інших публікацій, використаних при розробці теми. До «Списку використаних джерел» необхідно включати всі джерела, що були вивчені під час підготовки курсової роботи, незалежно від того, чи мало місце цитування фрагментів публікацій, чи ні, тому загальна кількість опрацьованих джерел рекомендована в кількості 25 позицій.

Неприпустимим є застосування як назви цього розділу роботи терміна «Бібліографія».

Список використаних джерел оформляється відповідно до чинного стандарту бібліографічного опису ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання” (див. додаток Е).

Список використаних джерел має містити лише ті, на які є посилання в тексті; приклад оформлення посилань: [1, с. 10], де 1 – номер джерела, а 10 – номер сторінки. Посилання в дужках на різні джерела подавати через крапку з комою [1, с. 10; 2, с. 83].

Додатки містять матеріали, пов'язані з виконанням курсової роботи, які з певних причин не можуть бути включені до основної її частини (громіздкі схеми та таблиці, допоміжний матеріал). До додатків, за необхідності, доцільно включати допоміжний матеріал: проміжні математичні доведення; таблиці допоміжних цифрових даних; розрахунки; інструкції, методики, опис алгоритмів і програм, розроблених у курсовій роботі; допоміжні ілюстрації.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки та мати заголовок, надрукований угорі з першої великої літери симетрично (по центру) відносно тексту сторінки (Додаток ___ і велика літера, що позначає додаток). Якщо додатків у курсовій роботі більше, ніж один, то їх слід позначати великими літерами української абетки, за виключенням літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, Додаток А, Додаток Б тощо). Додаток повинен отримати відображення в змісті курсової роботи у вигляді посилань на нього в тексті самої роботи. Наприклад: «...детальніше результати проведеного анкетування викладені в додатку Д».

3.3. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Текст курсової роботи виконується на стандартних аркушах формату А4 (210x297) і розміщується на одній стороні аркуша. Тип шрифту – Times New Roman. Шрифт основного тексту – звичайний, розмір 14; абзац – 1,25; інтервал – 1,5; текст повинен бути відформатованим по ширині й без перенесень. Кожна сторінка має однакові поля: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм. Загальний обсяг курсової роботи складає 25–30 сторінок. Сторінка тексту повинна містити 29 – 31 рядок.

Оформлена курсова робота повинна бути переплетеною.

Друкарські помилки, описки та графічні неточності, які виявилися під час написання курсової роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою на тому ж місці. Допускається не більше двох виправлень на одній сторінці.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – друкують великими літерами симетрично до набору (по центру). Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 1 інтервалу.

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають нумерації.

Нумерація сторінок починається з титульного листа, на якому цифра «1» не ставиться. Не проставляється цифра «2» і на другому аркуші курсової роботи («ЗМІСТ»). Порядковий номер «3» проставляється, починаючи зі «ВСТУП», і далі всі сторінки курсової роботи нумеруються по порядку до останньої сторінки. Номери сторінок проставляють у правому верхньому куті.

Правила оформлення науково-довідкового апарату

Слід мати на увазі, що обов'язково повинні бути підтверджені посиланнями прямі цитати, статистичні й інші дані. Посилатися можна тільки на видання, реально використані автором курсової роботи при її підготовці. Недопустимі так звані «опосередковані посилання», при яких автор використовує цитату з якого-небудь дослідження, але при цитуванні посилається не на те дослідження, звідки реально взято інформацію, а на оригінальне джерело. Якщо авторові у край необхідності та принципово важливо вказати на першоджерело відомостей, то можливе подвійне посилання з вказівкою, як на першоджерело, так і на дослідження, з якого інформацію запозичено студентом.

Посилання дають змогу відшукувати документи та перевірити достовірність відомостей при цитуванні документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

До оформлення **науково-довідкового апарату** висувуються такі вимоги:

а) текст цитати починається та закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручування думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту та позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на відповідне літературне джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на літературне джерело;

д) цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім, оскільки і те, й інше знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компілятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

При застосуванні у роботі ілюстрацій (рисуноків, схем, діаграм тощо) та таблиць також необхідно обов'язково посилатись на джерела, матеріали чи окремі результати, що використані при їх побудові. Такі посилання дають змогу підтвердити достовірність відомостей (у тому числі цифрових даних), що використані при написанні дослідження, підкреслити самостійність розробок автора тощо. При цьому необхідно виходити з наступних правил:

✓ у випадку запозичення ілюстрації чи таблиці з певного джерела та представлені їх у роботі без змін, під таблицею чи підписом під ілюстрацією пишуть слово «Джерело:» та наводять посилання на нього за загальними правилами (Джерело: [7, с.151].);

✓ якщо автор запозичає частину відомостей ілюстрації чи таблиці з певного джерела, творчо їх опрацьовує, удосконалює, робить розрахунки тощо, про це вказують у примітці під таблицею чи підписом під ілюстрацією та наводять джерело (джерела), взяті за основу (Примітка. Складено автором за даними [7, с.151; 15, с. 351].);

✓ якщо при побудові ілюстрації чи таблиці використані дані з недрукованих джерел (первинних джерел, що не публікуються), про це вказують

у примітці під таблицею чи підписом під ілюстрацією (Примітка. Розраховано автором на основі статистичної та/чи фінансової звітності підприємства. Або Примітка. Складено автором за даними підприємства (... за даними додатків А, Б).);

✓ у випадку представлення у вигляді таблиць чи ілюстрацій самостійних (авторських) напрацювань, на це акцентують увагу у відповідній примітці (Примітка. Складено (або розроблено) автором).

Правила оформлення формул

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище та нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (*) і ділення (/).

Пояснення до позначень треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі.

Формули, які подають одна за одною та не відокремлюють текстом, відділяють комою та розташовують у стовпчик.

Формули, крім формул у додатках, треба нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу, арабськими цифрами, які записують на рівні формули в круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку, номер формули складається з номера розподілу та порядкового номера формули у цьому розділі, відокремлених крапкою (1.2; 2.1 тощо). Формули в кожному додатку повинні мати окрему нумерацію, складену з літери позначення додатка та порядкового номера формули цього додатка, сполучених крапкою.

Правила оформлення ілюстративного матеріалу

Схема – це зображення, котре передає, зазвичай за допомогою умовних позначень і без збереження масштабу, основну ідею явища чи процесу, показує взаємозв'язок їх головних елементів.

Діаграма – це один із способів графічного зображення залежності між величинами. Відповідно до форми побудови розрізняють діаграми площинні, лінійні й об'ємні.

Результати обробки числових даних можна подати у вигляді графіків, тобто умовних зображень величин та їх співвідношень через геометричні фігури, точки, лінії.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (запис під ілюстрацією).

Ілюстрації (діаграми, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю чи рисунок, розміри якого більше формату А4 розміщують після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрація позначається словом «Рис.» з номером назвою.

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах усієї роботи. Якщо в документі лише одна ілюстрація, її нумерувати не слід і слово «Рис.» під нею не пишуть. По можливості ілюстрацію слід

розміщувати на одній сторінці без перенесення. На всі ілюстрації в тексті повинні бути подані посилання. Перше посилання на ілюстрацію дають за типом: «наведена на рис. 1.2». Посилання на раніше згадані ілюстрації дають зі скороченим словом «див.», наприклад, «див. рис. 1.2». Якщо повторне посилання віддалене від рисунка, наприклад, дається в іншому розділі, доцільно також указувати номер сторінки, де наведено рисунок.

У таблицях подається цифровий матеріал, згрупований певним порядком у колонки (графи), розділені лініями. При складанні таблиць потрібно керуватися певними правилами. Слід мати на увазі, що текстові таблиці, як правило, достатньо інформативні та дозволяють істотно економити місце.

Таблицю слід розташовувати в документі безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Таблиця повинна мати заголовок, що виконується рядковими буквами (окрім першої – заголовною), вирівнюється по центру, без крапки наприкінці. Заголовок повинен бути коротким і повністю відображати зміст таблиці.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу роботи. Наприклад: «Таблиця 2.1», де перша цифра – номер розділу, друга – порядковий номер таблиці в межах розділу. Крапка після номера таблиці не ставиться. Нумераційний заголовок, тобто слово «Таблиця» і її номер, слід розміщувати в правому верхньому куті над заголовком таблиці. Якщо в документі тільки одна таблиця, її нумерувати не слід.

По можливості таблицю слід розташовувати на одній сторінці. Якщо ж рядки чи графи таблиці виходять за формат аркуша, таблицю ділять на частини, які залежно від особливостей таблиці переносять на інші аркуші. Нумераційний і тематичний заголовки таблиці вказують один раз над першою частиною таблиці, над наступними частинами пишуть «Продовження табл. 2.1».

Якщо цифрові дані у графах або рядках таблиці виражені в різних одиницях вимірювання, то їх указують, відповідно, в заголовках граф або при найменуваннях параметрів у рядках боковика (для чого може передбачатися спеціальна графа «Одиниця вимірювання», або «Од. вим.»).

Якщо всі параметри, розміщені в таблиці, виражені однією та тією ж одиницею вимірювання, її скорочене позначення розміщують над таблицею, наприклад, у кінці заголовка таблиці.

Крапки в кінці заголовків і підзаголовків граф, найменувань параметрів, у кінці тексту, в осередках текстових таблиць не ставляться. Проміжні розділові знаки в текстових таблицях проставляються, у тому числі і крапки між пропозиціями.

Таблиці разом з їх реквізитами повинні бути відокремлені знизу та зверху від основного тексту пропусками (з одинарним міжрядковим інтервалом). На всі таблиці у тексті повинні бути подані посилання. Перше посилання на ілюстрацію дають за типом: «наведені в табл. 2.1».

Посилання на раніше згадані таблиці дають зі скороченим словом «див.», наприклад, «див. табл. 2.1». Якщо повторне посилання віддалене від таблиці, наприклад, дається в іншому розділі, доцільно також указувати номер сторінки, де наведена таблиця.

РОЗДІЛ 4 ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ПІДГОТОВКА ДО ЇЇ ЗАХИСТУ

Завершена курсова робота не пізніше ніж за 10 днів до початку залікового тижня подається в електронній формі на випускову кафедру для перевірки. Після перевірки науковим керівником тексту курсової роботи на відсутність плагіату, дотримання необхідного обсягу авторського тексту та відповідності структури та оформлення встановленим нормам її автор допускається до захисту.

За результатами перевірки курсової роботи науковим керівником складається письмова рецензія на окремому аркуші, засвідчується особистим підписом і вказується дата рецензування.

В рецензії відображається:

- актуальність теми курсової роботи;
- рівень, глибина й комплексність підходу при аналізі досліджуваної проблеми;
- правильність застосування методів дослідження та відповідність їх сучасному розвитку правової науки;
- теоретична та практична цінність роботи;
- якість оформлення роботи;
- методологічні, методичні, редакційні та технічні недоліки;
- загальний висновок щодо виконання курсової роботи на основі змісту роботи та особистої співбесіди з її автором.

У випадку невідповідності курсової роботи встановленим вимогам, науковий керівник у висновку формулює допущені недоліки і повертає її автору на доопрацювання з визначенням дати повторного подання на перевірку та рецензування.

У випадку визнання науковим керівником курсової роботи незадовільною, потрібно написати нову роботу з даної теми з урахуванням усіх зауважень рецензента.

Позитивна рецензія надає студенту право захищати роботу. При наявності тих чи інших зауважень, пропозицій з боку наукового керівника, зазначених в рецензії, автор курсової роботи зобов'язаний врахувати їх у процесі підготовки до захисту.

Студенту слід уважно прочитати рецензію, в якій вказано як позитивні характеристики курсової роботи, так і її недоліки.

Зауваження рецензента треба обов'язково врахувати, а також:

- на питання, які були висвітлені неправильно, сформулювати правильні відповіді;
- на невисвітлені питання дати відповіді;
- на питання, що висвітлені неповно, підготувати доповнення до відповідей;
- слід підготуватись до усних відповідей на запитання, які відносяться до даної теми і можуть бути поставлені при захисті роботи.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсових робіт відбувається у заліковий тиждень (до початку сесії).

Курсова робота захищається перед створеною комісією до складу котрої, як правило, входить науковий керівник курсової роботи, завідувач кафедри, або його заступник та провідні науково-педагогічні працівники кафедри. Загальна чисельність комісії становить три особи.

Здобувач вищої освіти готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з науковим керівником. Захист здійснюється на відкритому засіданні кафедральної комісії.

Для викладення основних положень курсової роботи автору надається 3-5 хвилин. Доповідь повинна бути змістовною та лаконічною. Необхідно уникнути простого переказу змісту роботи, а також детальної ретрансляції даних. Основна частина часу відводиться на викладення суті роботи та сформульованих висновків і рекомендацій. Висновки й рекомендації за результатами дослідження можуть носити методичний, методологічний або організаційний характер. Необхідно, щоб форма і стиль доповіді були такими, аби всі присутні на захисті, як фахівці з теми, так і нефаківці, могли отримати чітке уявлення про проведене дослідження.

Після доповіді студент відповідає на запитання усіх членів комісії, а також присутніх на захисті осіб. Після відповідей на запитання членом комісії доповідаються результати експертизи змісту та оформлення курсової роботи.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні комісії виносяться її рішення про оцінку роботи. Результати захисту курсових робіт вносяться у відомість та електронну систему ЗВО. Захищені курсові роботи передаються на зберігання в архів ЗУНУ.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінка за курсову роботу виставляється за результатами її публічного захисту та змістового наповнення із врахуванням питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Види оцінювання	% від оцінки
Підготовка тексту роботи	60

Захист роботи	40
---------------	----

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка за виконання та захист курсової роботи визначається шляхом додавання балів за зміст роботи та її захист.

Розподіл балів

для окремих етапів та елементів виконання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання виконання курсових робіт	Бали
1	2	3
1.	Правильність формулювань об'єкту, мети і завдань дослідження	до 4
2.	Відповідність змісту роботи її темі, грамотність структурування роботи, збалансованість її розділів	до 7
3.	Системність викладу матеріалу, відсутність повторів, логічних помилок	до 8
4.	Ступінь самостійності роботи (відсутність академічного плагіату), наявність посилань	до 10
5.	Використання та опанування сучасної літератури, чинних нормативно-правових актів; правильність розрахунків, застосування методів економічного, статистичного аналізу тощо.	до 10
6.	Теоретична обґрунтованість основних положень курсової роботи, що підтверджені підібраним та систематизованим фактичним і статистичним матеріалом	до 10
7.	Правильність оформлення (роботи в цілому, таблиць, рисунків, посилань, списку використаних джерел)	до 6

8.	Дотримання графіку підготовки роботи, періодичність консультиування із науковим керівником і т.д.	до 7
Разом		не більше 60

У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело курсова робота знімається з розгляду незалежно від стадії проходження з обов'язком повторного її виконання та захисту.

Повторний захист курсової роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Критерії оцінювання знань студента на захисті курсової роботи

Кількість балів	Рівень знань студента	Критерії оцінювання
1	2	3
36 – 40	Високий	Доповідь студента була продуманою, структурованою, містила основні результати проведеного дослідження; студент продемонстрував вільне володіння матеріалом за темою дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, виклад логічний, доказовий (обґрунтований), висновки і узагальнення точні, студент орієнтується в системі чинного законодавства, використання фахової термінології правильне, висновки за результатами дослідження продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
Продовження табл. 4.3		
32,5 – 35,5	Достатній	Доповідь студента продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні; студент орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне, висновки за результатами дослідження продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
30 – 32		Доповідь студента продумана, обґрунтована, містить основні результати проведеного дослідження, відповіді на питання членів комісії повні, розуміння матеріалу достатньо глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні, висновки і узагальнення точні; студент

		орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології правильне. Але виклад недостатньо систематизовано, у визначенні понять, термінології та узагальненнях мають місце окремі помилки, які виправляються за допомогою додаткових питань членів комісії, окремі висновки курсової роботи не відображені при захисті, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
27 – 29,5	Середній	Доповідь студента належним чином не систематизована, непродумана, основні результати проведеного дослідження розкриті частково, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані, розуміння матеріалу поверхневе; студент слабо орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології з неточностями, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
24 – 26,5		Доповідь студента належним чином не систематизована, непродумана, основні результати проведеного дослідження розкриті частково, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані, розуміння матеріалу поверхневе; студент не орієнтується в системі чинного законодавства; використання фахової термінології з неточностями. Висновки та пропозиції недостатньо обґрунтовані та мають сумнівний прикладний характер, висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
14 – 23,5	Низький	Доповідь студента належним чином не підготовлена, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані або відсутні, розуміння матеріалу поверхневе; студент не орієнтується в системі чинного законодавства; не вміє використовувати управлінську та економічну термінологію. Робота свідчить про недостатню сформованість основних фахових вмінь, відсутнє обґрунтування практичного та прикладного значення дослідження, висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
0 – 13,5		Доповідь студента не підготовлена, відповіді на питання членів комісії необґрунтовані або відсутні, розуміння матеріалу поверхневе; студент не орієнтується в системі чинного законодавства; не вміє

		використовувати фахову термінологію. Робота свідчить про несформованість основних фахових вмінь, окремі висновки за результатами дослідження не продемонстровано за допомогою ілюстративного матеріалу (розрахунків).
--	--	---

РОЗДІЛ 5

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Харків. нац. автомоб.- дорож. ун-т; Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К. : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
3. Вітакультурна методологія. До 25-річчя наукової школи професора А. В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ. 2019. 980 с.
4. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 352 с.
5. Етичний кодекс ученого України [проект]. К. : Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. 16 с.
6. Євтушенко М, Хижняк М. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
7. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посіб. / уклад. : О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. К. : НАДУ, 2012. 48 с.
8. Загальні рекомендації з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів / за ред. доц. М.І. Шинкарика. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 60 с.
9. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
10. Наука і цінності людського буття: колект. монографія / Альчук М. П. та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. Львів: ЛНУ ім.І.Франка, 2015. 451 с.
11. Scientific methods. Sci-Tech Encyclopedia: McGraw-Hill Encyclopedia of Science and Technology, 5th edition Режим доступу: <http://www.answers.com/topic/scientific-method>
12. Scientific methods. The American Heritage Dictionary of the English Language, 4th edition Режим доступу: <http://www.answers.com/topic/scientific-method>
13. Walliman, Nicholas Research methods: the basics/ 2nd edition. Abingdon. Oxon; New York, 2018. NY: Routledge

ДОДАТКИ

Додаток А

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

1. Сучасні тенденції розвитку соціокультурної сфери в Україні.
2. Вплив віртуальної реальності на функції соціокультурної діяльності.
3. Основні тенденції ринку та нові форми організації дозвілєвої діяльності в Україні.
4. Використання сучасних інформаційних технологій в соціокультурній діяльності
5. Вплив глобалізації на розвиток світового ринку мистецтва.
6. Особливості організації перфомансів.
7. Особливості організації промо-акцій.
8. Державне управління у соціокультурній сфері.
9. Соціокультурне програмування: сутність, мета та етапи.
10. Технологія розробки культурно-дозвілєвого проекту.
11. Основні напрями організаційної діяльності соціокультурних закладів.
12. Інформаційні ресурси соціокультурного менеджменту.
13. PR технології закладів культури.
14. Креативні культурні індустрії як система інтенсивних технологій споживання культурних продуктів і послуг.
15. Специфіка соціокультурного маркетингу.
16. Краудфандінг у соціокультурній діяльності.
17. Краудсорсинг у соціокультурній діяльності.
18. Планування фандрейзингової кампанії.
19. Розроблення стартап проектів.
20. Event-менеджмент: перспективи розвитку в Україні.
21. Стратегії залучення відвідувачів до музею: інноваційні підходи та кращі практики.
22. Роль цифрових технологій в модернізації музейної діяльності та покращенні взаємодії з відвідувачами.
23. Музейний маркетинг: розробка ефективних стратегій надання музейних послуг.
24. Управління персоналом музею: підбір, навчання та мотивація співробітників.
25. Роль волонтерів у діяльності музеїв: залучення, керівництво та винагорода.
26. Вплив музеїв на місцеву економіку: кейси успішної інтеграції.
27. Етичні питання в роботі музеїв: репатріація артефактів, співпраця з місцевими громадами.

28. Пріоритетні напрями політики Української держави у сфері культури та мистецтв.
29. Міністерство культури та інформаційної політики України: основні завдання, структура, апарат управління.
30. Роль і місце органів місцевого самоврядування в реалізації напрямів культурної політики держави.
31. Міжкультурне співробітництво: сутність, форми та напрями.
32. Використання мережі інтернет у міжкультурній комунікації
33. Державно-правове регулювання зовнішньо-культурної діяльності в Україні.
34. Діяльність міжнародних організацій з культурних зв'язків.
35. Діяльність інформаційно-культурних центрів в Україні.
36. Культурно-мистецькі проекти як інструмент зовнішньо-культурної діяльності.
37. Охорона культурної спадщини в Україні у контексті глобалізації.
38. Роль засобів масової інформації у формуванні іміджу державної установи.
39. Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву.
40. Комунікаційне середовище: становлення та розвиток в добу інформаційного суспільства.
41. Реклама як соціокультурне явище.
42. Особливості розвитку виставкової діяльності в інформаційному суспільстві.
43. Основні наукові школи в теорії соціально-культурної діяльності.
44. Кітч як соціокультурний феномен.
45. Релігійна культура в сучасній Україні.
46. Традиційна народна культура в сучасному соціокультурному просторі.
47. Комунікаційні технології в СКД.
48. Кіно як компонент життя сучасної людини.
49. Стратегія просування культурного продукту.
50. Політична культура як об'єкт проектування.
51. Особливості PR-діяльності в галузі культури.
52. PR-технології як інструмент розвитку соціокультурних інститутів.
53. PR-технології як інструмент просування продукту культури.
54. Сучасні технології подорожей.
55. Особливості суспільства споживання в XXI ст.
56. Формування і розвиток арт-ринку в Україні.
57. Кураторська діяльність в Україні.
58. Розвиток художніх галерей в Україні.
59. Сучасні тенденції і напрямки розвитку ринку мистецтва.
60. Особливості українського арт-ринку на тлі світових тенденцій.
61. Перспективи розвитку ринку мистецтва в умовах цифрової епохи.

62. Сфери реалізації педагогічного потенціалу соціально-культурної діяльності (дозвілля та культурно-дозвіллева діяльність; народна художня культура і творчість; рекреація та ін.).
63. Сутність відповідальності та етики в управлінні. Заходи щодо забезпечення етичної поведінки.
64. Управління в умовах кризових ситуацій.
65. Підвищення ефективності діяльності підприємств в сучасних умовах.
66. Нова парадигма менеджменту XXI століття.
67. Порівняльна характеристика основних теорій мотивації та особливості їх реалізації у практиці вітчизняного управління.
68. Визначення проблем у комунікаційних системах організації. Основні напрямки їх вирішення.
69. Забезпечення ефективності обміну інформацією в організації та пошук методів її підвищення.
70. Делегування повноважень як інструмент раціональної побудови управлінської діяльності.
71. Методи управління людськими ресурсами організації і основні напрямки їх удосконалення.
72. Сутність і зміст контролю в управлінні та його місце в забезпеченні ефективного функціонування організації.
73. Зміст та складові управління соціально-психологічним кліматом у трудовому колективі.
74. Попередження та вирішення конфліктів як інструмента запобігання економічних, соціальних і психологічних втрат в межах організації.
75. Формування і розвиток організаційної культури як чинника ефективного управління в організації.
76. Підвищення соціальної відповідальності та професійна етика у сучасному менеджменті.
77. Соціальна ефективність діяльності керівника.
78. Тіньова мотивація та її подолання.
79. Організаційна ефективність діяльності керівника.
80. Обґрунтування кар'єрного росту керівника (кар'єрограми).
81. Матеріальна мотивація в діяльності керівника.
82. Нематеріальна мотивація в діяльності керівника.
83. Трудова мотивація в діяльності керівника.
84. Формування ефективної системи управління персоналом.
85. Оцінка профілю і типу організаційної культури.
86. Культура управління підприємством.
87. Сучасні інноваційні технології управління (тайм-менеджмент, паблік рілейшенз, коучинг та ін.).
88. Формування (умови, засоби, підходи, модель) готовності керівника до діяльності у творчому середовищі.
89. Процес делегування повноважень та відповідальності в організації.
90. Особливості інноваційного менеджменту в культурі та мистецтві.

91. Класифікація інновацій на сучасному етапі в соціокультурному просторі.
92. Життєвий цикл інновацій та його особливості на конкретних прикладах.
93. Інновації, розвиток конкуренції та економічне зростання в світі та в Україні.
94. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності.
95. Основні етапи інноваційної діяльності та її особливості у сфері культури.
96. Інноваційні можливості інституцій культури різних форм власності.
97. Методологія створення організаційних інновацій.
98. Характеристика інноваційної інфраструктури у сфері культури в Україні.
99. Суть і основні методи інноваційної соціокультурної політики України.
100. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності в світі та в Україні.
101. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва.
102. Науково-технічна кооперація в інноваційних процесах в Україні.
103. Розробка стратегії інноваційного розвитку організації культури.
104. Інноваційні можливості організації культури та мистецтва.
105. Планування інноваційної діяльності.
106. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю.
107. Суть інноваційних соціокультурних проектів і їх зміст.
108. Планування інноваційного проекту.
109. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності.
110. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників у сфері культури та мистецтва.
111. Розробка стратегії збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини (традиційних ремесел, фольклору, звичаїв) в окремому регіоні чи країні.
112. Аналіз законодавчої бази та політики в галузі охорони пам'яток сфери культури та заходів із їх збереження.
113. Роль музеїв у збереженні та представленні культурної спадщини: сучасні виклики та інноваційні підходи.
114. Цифрові технології в збереженні та популяризації культурної спадщини (3D-моделювання, віртуальні тури, мультимедійні презентації).
115. Роль громадських організацій та волонтерських рухів у справі захисту та популяризації культурної спадщини.
116. Порівняльний аналіз політики та практики збереження культурної спадщини в різних країнах.
117. Роль освіти та просвітницької діяльності у формуванні поваги до культурної спадщини.
118. Аналіз соціокультурної інфраструктури регіону та її вплив на розвиток регіону.

119. Соціокультурні проекти як інструмент розвитку регіону: кращі практики залучення громади та приватного сектору.
120. Участь регіональних культурних інституцій у соціальній інтеграції та підвищенні культурного рівня населення.
121. Культурна політика регіону: аналіз стратегій, програма та заходи збереження та популяризації культурної спадщини.
122. Вплив міграційних процесів на соціокультурний потенціал регіону: виклики та можливості.
123. Соціокультурні фактори, що сприяють економічному розвитку регіону: креативні індустрії, культурний туризм, інвестиційна привабливість.
124. Можливості використання соціокультурного потенціалу для брендингу та просування іміджу регіону.
125. Аналіз державних та регіональних програм підтримки та розвитку соціокультурної сфери

Завідувачеві кафедри
інформаційної та соціокультурної
діяльності
доц. Ірині Недошитко
студента групи МСД – 41
Андрія Воркуна

Заява

Прошу Вашого дозволу на написання курсової роботи на тему «Охорона культурної спадщини в Україні у контексті глобалізації»

Дата

Підпис

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУШУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Соціально-гуманітарний факультет

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

КУРСОВА РОБОТА НА ТЕМУ:

«Охорона культурної спадщини в Україні у контексті глобалізації»

Виконав:
студент групи МСД-41
Андрій ВОРКУН

Науковий керівник:
к. іст. наук, доцент
Олена СТЕФАНІШИН

Оцінка:

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1.	6
1.1.	6
1.2.	10
1.3.	13
РОЗДІЛ 2.	16
2.1.	16
2.2.	20
РОЗДІЛ 3.	24
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33
ДОДАТКИ	35

Додаток Д
Приклад оформлення вступу

ВСТУП

3

Актуальність проблеми. Текст. Текст.

Аналіз останніх досліджень та наукових праць. Текст. Текст.

Метою курсової роботи є Текст. Текст. Текст. Текст.

Відповідно до мети визначимо такі **завдання:**

(завдання повинні відповідати плану роботи):

- висвітлити
- розкрити особливості
- охарактеризувати
- проаналізувати
- діагностувати
- дати оцінку
- розробити пропозиції щодо вдосконалення
- надати рекомендації щодо удосконалення
- запропонувати заходи з удосконалення

Об'єкт дослідження - текст. Текст. Текст. Текст. Текст. Текст.

Предмет дослідження - текст. Текст. Текст. Текст. Текст. Текст.

Теоретичною основою дослідження є текст. Текст. Текст. Текст.

Курсова робота складається з вступу, трьох розділів та висновків. У вступі обґрунтована актуальність обраної теми дослідження. У першому розділі визначені теоретичні основи Другий розділ курсової роботи відображає результати аналізу..... У третьому розділі роботи окреслено заходи

Додаток Е

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферат и дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.

Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр«Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
<p>Частина видання:</p> <p>книги</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
<p>Частина видання:</p> <p>матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.

	<p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Частина видання: довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
<p>Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломoeць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment.</p>

	<i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i> . 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.